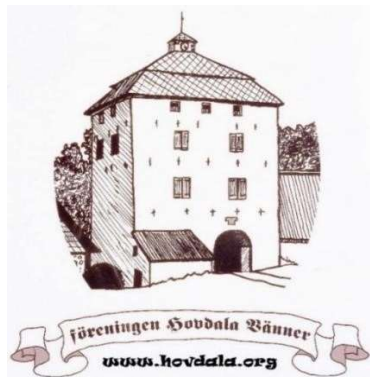

Meddelande mars 2024 från

Hovdala vänner

Sedan sist

Sista programpunkten 2023 var Julglögg vid Boketorp för föreningens medlemmar. Vi träffades söndagen den 17/12 från kl 16.00 och framåt. Vintervädret var tillfälligt på annan ort men vi hade trevligt i alla fall.

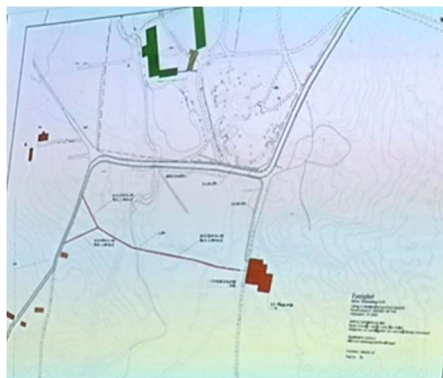

Julglögg vid Boketorp

Årsmöte den 17 mars. Årsmötet genomfördes på Hovdala där ett 30-tal medlemmar hade infunnit sig. Sedvanliga årsmötesförhandlingar och ett bildspel med bilder från våra aktiviteter 2023. Det finns också en

preliminär verksamhetsplan där bland annat soppföreläsningar planeras i Boketorp. Kluriga frågor om Hovdala och lite fika avslutade årsmötet. Avgående ordförande Elizabeth Möller och avgående styrelseledamoten Hans-Inge Lindulf avtackades. Till ny ordförande valdes Anita Danielsson

I samband med en information om **naturreservaten på Hovdala** den 7/3 meddelade slottschefen att arbetena med en bro över Hovdalaån från en parkering på Toftavången till Broslätt snart ska påbörjas. Bron blir en bro i trä avsedd för gångtrafik. Det ska också bli ett mindre teknikhus och en ställplats för ett mindre antal husbilar vid Toftavången. Tanken är att spontanparkeringen i vägskälet vid Broslätt ska upphöra.

Väg från Toftavången till Broslätt

Nytt om Biblioteksruinen

Biblioteksruinen vid Hovdala från S mot N.

Nya tankar kring "Biblioteksruinen". I en äldre berättelse omtalas platsen för ruinen som "Stjärnskådarplatsen". Var det egentligen tänkt som ett observatorium en gång i tiden men som aldrig blev fullbordat. Valet av plats, en av de högst belägna i området och utformningen av byggnaden med bl.a. två av fönsteröppningarna i exakt N – S riktning är spännande. Det här väcker vår nyfikenhet. Kan det ha varit

tänkt att bli "både och" eller ska ruinen döpas om till Observatoriet?

Resultat av föreningens fototävling "**Din bild av Hovdala**" har fått lite förlängd tid och hittills har vi fått inskickat flera utmärkta bilder från Hovdala. Juryn återkommer med omdömen och utslag i tävlingen.

Utom tävlan – Hovdala torn från fjärran

Läst i tidningen 1889. Arbetet med telefonlinjer har nu nått Hessleholm där linjerna Kristianstad och Hörby har fått en övergång. Antalet abonnenter i Hessleholm är nu uppe i 30 st. Tidigt i listan står kammarjunkare T.H Ehrenborg Hovdala gård. Harald Berns på Hästbacken och ryttmästare C Ehrenborg på Hessleholms gård.

Ett äpples historia.

Då vi förmoda, att nedanstående uppgifter icke förut varit synliga i tidningspressen, taga vi oss friheten att återgifva dem, såsom vi nyss hörde dem framställas af en med saken fullt förtrogen person, en ättling till den hufvudman, som här nedan omtalas.

De flesta af oss ha säkerligen hört talas om *Fröllingeäpplet* och *Hampusäpplet* utan att ha gjort sig reda för, hvarken hvarifrån dessa äpplesorter stamma eller deras historia i öfrigt. Det förstnämnda äppleslaget går i många delar af landet och alldeles särskildt i södra Sverige under ett annat namn. *Brunnsäpplet* kallas det i dagligt tal. Anledningen dertill skola vi strax angifva.

Huru gamla anor den pomologiska kulturen räknar i vårt land, kunna vi icke upplysa om, men mycket troligt är det, att man under förra hälften af 1700-talet endst mycket sparsamt såg äpple- eller päronträd vid allmogens boningar. Vid den tiden, eller närmare bestämdt på 1740-talet, tjänade en svensk officer, en *major Ehrenborg* till Hofdala i trakten af Finjasjön i den holländska armén. Troligt är att samme officer icke saknade intresse för odling af frukt — kanhända hade hans insikt i detta spörsmål fått sina impulser från Holland som ju nu har en hög trädgårdskultur och hade kanske en sådan redan då — alltnog, då han vände till hemlandet och hembygden, medförde han i sin ränsel tvenne trädplanter, hvilka han gaf nytt lif i sin trädgård vid Hofdala, sitt gods.

Den ena af dessa planter blef det nu så kallade Fröllinge- eller brunnsäpplets stamträd i Sverige, den andra likaledes Hampusäpplet. Om det sedan var samme major Ehrenborg eller någon af hans närmaste ättlingar, som förde ympkvistar af träden med sig till Halland, till godset Fröllinge derstädes, glömde vi verkligen att af vår sagesman underrätta oss, men särskildt af det ena trädet finna vi snart en mängd afläggare just vid Fröllinge, och derifrån spred det sig mycket snart till hela södra Halland, der det alltjemt bibehållit sig som det mest omtyckta af alla äppleträdslag. Det saknade emellertid namn, men allmogen planterade det hälst i närheten af sina brunnar — det sunda förnuftet var tydligtvis härvidlag vägvisaren — och sydhalländingarne gäfvö snart trädet namnet *brunnsäppelträdet* och äpplet namnet *brunnsäpplet*.

Senare när ett pomologiskt namn skulle gifvas detta fruktslag, som snart blifvit allom kärt och känt, följde man med lätthet dess anor till Fröllinge, af hvilken anledning dess pomologiska namn kom att blifva *Fröllingeäpplet*, ett namn, som dock aldrig vunnit burspråk hos den allmoge, som dragit fram detsamma. Vi skåningar skulle ju rent af kunna yrka på att få kalla det *Hofdalaäpplet*, men det lär ej löna mödan att söka rubba invuxen häfd med afseende på äpplets namn. Brunnsäpplet kan emellertid anses så godt som en inhemsk frukt, om ock icke med samma rätt som Åkeröäpplet, hvilket är ett äkta svenskt kärnfruktsäpple.

Kommande program

Säsongen började med en uppstarts-träff för **trädgårdgruppen** på Hovdala torsdagen den 14/3. Här presenterades tankarna kring årets trädgårdsarbete, visning av parken, parkens vård-program och skötselplan liksom lite ingående om parkens historia.

Under påskhelgen genomförs **”Öppet slott”** på Hovdala. På Långfredagen visas delar av den Ehrenborgska våningen hölls öppen för besökare på egen hand. Lite hjälp får man genom att en medlem ur Hovdala vänner kommer att finnas i varje rum i våningen.

En nyhet: **Soppföreläsningar i Boketorp.** Medverkan från Hessleholms teatersällskap (HeTS) och egna föreläsare ur föreningen. Avslutas med soppa och samtal.

Föreläsningar hålls under våren den 25/3 om Hovdala under Jens Mikkelsens tid på 1600-talet (slutsålt). Den blir det berättelse om Euphrosyne och Casper Ehrenborg, Hovdalas uppsving under 1700-talet den 22/4. Under maj månad

blir det föreläsning om Postanilla den 27/5.

Postanillas grav i Ignaberga vid vår utfärd 2023

Alla tillfällen kl 18.00-ca 19.30. Platsen är Boketorp. Anmälan och biljettbokning sker via vår hemsida www.hovdala.org. Föreläsningarna är öppna även för dem som ännu inte är medlemmar. Tipsa gärna dina vänner. Begränsat antal platser.

Som vanligt planerar vi att vara med och stödja Hovdala under **Medeltidsdagarna** som i år blir den 10/5 - 11/5. Vi säljer biljetter och informerar vid det södra insläppet. Vill du vara med? Anmäl intresse på vår hemsida www.hovdala.org.

Södra insläppet vid Hovdala 2023

Vi kommer också att vara med vid Sommarens **berättarkvällar** på Hovdala.